

2024 - 2026
Årsplan del 1

Risvollan barnehage Sollia barnehage

Innhold

1. Alt henger sammen.....	4	Avdelinger	20
2. Vårt verdisyn	5	Ukerytmen og dagsrytme.....	21
Bærekraft	6	6. Livsmestring og helse	22
For oss betyr bærekraft:	7	7. Overganger.....	24
Tilhørighet og fellesskap.....	8	Mellom situasjoner/aktiviteter i løpet av dagen.....	24
Glede.....	9	Fra hjem til barnehage	25
Likeverd og mangfold.....	10	Vi organiserer oppstarten i barnehagen slik:	25
4. Omsorg, lek, læring og danning	11	Mellom avdelinger.....	26
Omsorg.....	11	Vi organiserer dette slik:.....	26
Lek.....	12	Mellom barnehage og skole.....	26
Læring	13	8. Progresjon, vurdering og utvikling.....	27
Danning.....	14	Pedagogenes vurderings- og planleggingsverktøy	29
5. Barnehagens læringsmiljø og våre arbeidsmåter ...	15	9. Samarbeid	30
Prosjektarbeid.....	16	Barnehagen og foreldre/familie	30
Pedagogisk dokumentasjon	17	Barnehagen og Trondheim kommune	31
Pedagogisk dokumentasjon består av ulike deler:.....	17	Barnehagen og eksterne samarbeidspartnere.....	31
Det fysiske læringsmiljøet.....	18	10. Tradisjoner og kulturbegivenheter.....	32
Pedagogenes relasjonskompetanse	19	11. Kontaktinformasjon Blakli barnehager	33
Organisering	20		

Tvert i mot, det er hundre som finns!

Et barn er laget av hundre.
Barnet har hundre språk
 hundre hender
 hundre tanker
hundre måter å tenke på
 å leke og snakke på

Hundre alltid hundre
 måter å lytte på
 å undres på og like på
hundre lyster til å forundre seg og like
hundre lyster til å synge og forstå
 hundre verdener å oppdage
 hundre verdener å finne opp
 hundre verdener
 å drømme fram

Et barn har hundre språk
(og hundre hundre hundre til)
 men frarøves nittini.
 Skolen og kulturen
 skiller hodet fra kroppen.
 Vi ber barnet om:
 å tenke uten hender

 å handle uten hode
 å lytte men ikke snakke
 å forstå uten gleden ved
 å henføres og overraskes
 annet enn til påske og jul.

 Man ber dem om:
 å bare oppdage
den verden som allerede finns
 og av alle hundre
frarøver man dem de nittini andre.

 Man sier til dem:
 at leken og arbeidet
 virkeligheten og fantasien
 vitenskapen og fantasteriet
 himmelen og jorden
 fornuften og drømmene
er hverandres motsetninger.

 Vi sier til dem:
 at det ikke finnes hundre.
 Men barnet sier:
Tvert imot, det er jo hundre som finns!

Dikt av Loris Malaguzzi.

Til norsk ved Kari Carlsen og Jan-Erik Sørenstuen

Hentet fra boka Levende spor av Jan Erik Sørenstuen, Fagbokforlaget:2011.

1. Alt henger sammen

Vår årsplan bygger på:

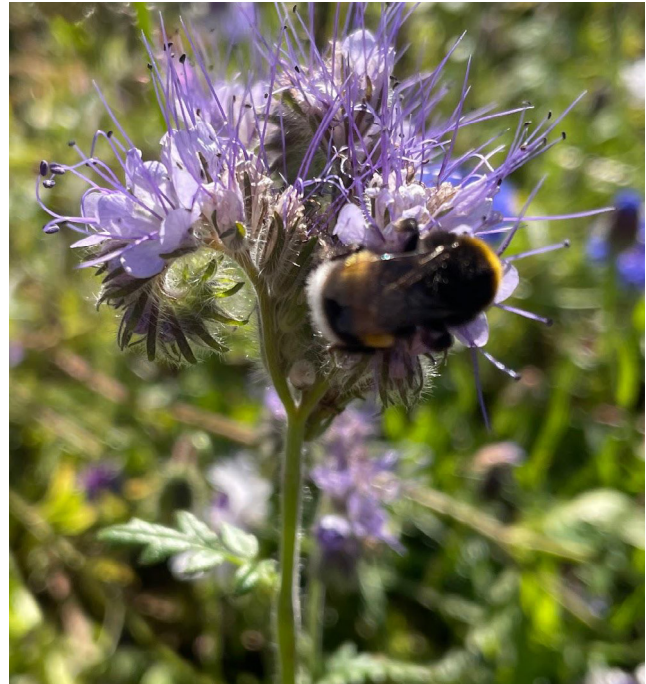
- Fns barnekonvensjon
- Formålsparagrafen Lov om barnehager
- Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver
- Enhetsavtalen for oppvekst og utdanning Trondheim kommune “Trondheimpløftet” - tiltak står beskrevet i årsplan del 2.
- Oppvekststrategien “Stein Saks papir” Trondheim kommune.

Årsplanen viser hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Årsplanen vår består av del 1 og del 2.

Del 1: Vår pedagogikk, våre verdier og arbeidsmåter.

Del 2: Satsinger og årshjul for barnehageåret

2. Vårt verdisyn

Vårt verdisyn ligger som et fundament i det pedagogiske arbeidet og skal komme til syne i møte med barn, foreldre og kollegaer.

Alle barn ses som kompetente med evne, vilje og lyst til å utforske, leke og lære. Barn er deltagende aktører i sitt eget liv og skapes i samhandling med omgivelsene.

BARN KAN, i omgivelser som gir de muligheter til å klare selv, og få være selvstendig. Vi skal gi barna muligheter til å mestre og få styrket selvfølelsen sin.

Vi gir BARNETS STEMME betydning, ved at vi lytter og tar på alvor det barna forteller. Vi ser på barnet som et subjekt. Det betyr at vi skal møte alle barn som individer med følelser, tanker og meninger; som fullverdige mennesker i det livet de lever som barn.

BARN ER ULIKE. De har ulike behov og ønsker. De tenker og forstår på sin unike måte. Barn har ulike måter å leve, lære og utvikle seg på.

Vi møter hvert barn og barnegruppen med tillit, respekt, kjærlighet, varme og omsorg. På Blakli barnehager skal alle kjenne seg verdsatt, kompetent og delaktig.

Vi henter inspirasjon fra Reggio Emilias pedagogiske filosofi som har sin forankring i en dyp humanistisk livsholdning. Den bygger på en sterk tro om menneskets muligheter, en dyp respekt for barnet og en overbevisning om at alle barn fødes rike og intelligente, med en sterk iboende kraft til å utforske verden.

Vi har valgt å fremheve noen verdier som er sentrale for oss:

- Bærekraft
- Tilhørighet og fellesskap
- Glede
- Likeverd og mangfold

Bærekraft

Vi jobber kontinuerlig med å fremme verdier, gode holdninger og bevisste handlinger som kan gi positive konsekvenser for fremtiden.

Fn`s bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftig utvikling handler om å gjøre verden til et bedre sted for alle mennesker i dag, uten å ødelegge for de som kommer senere. I det inngår sosiale og relasjonelle forhold, økonomiske forhold og klima og miljøforhold.

For oss betyr bærekraft:

- Vi skal bidra til at barna får forståelse for og slutter opp om demokratiske verdier og normer som ligger til grunn for det samfunnet vi har i dag, og for den fremtiden vi ønsker oss.
- Alle mennesker har forutsetninger for å føle empati til andre mennesker. Barna får erfaringer med å danne og ivareta vennskap, gjøre andre gode og slik bidra til bærekraftig utvikling.
- Barna får bruke fantasien og kreativiteten sin, og slik tenke løsninger og få prøvd ut sine teorier og ideer. Dette bidrar til nytenkning, utvikling og en bærekraftig utvikling.
- Barna har en relasjonell tilnærming til naturen. Gjennom å bli glad i naturen vil barn ha et ønske om å ta vare på den.
- Grønt Flagg er en miljøsertifisering som retter seg mot barnehager og skoler. Formålet med Grønt Flagg er å styrke bærekraftig utvikling gjennom miljøundervisning. Blakli barnehager har årlige mål og tiltak som er fastsatt i en miljøhandlingsplan. (se hjemmesiden)

Tilhørighet og fellesskap

Tilhørighet og fellesskap er grunnleggende i alt vi gjør i barnehagen. Livet leves i relasjoner og i fellesskap bygges identitet. Vi lærer, vi mestrer, vi møter motgang og vi utvikler oss sammen med andre. Barna er endel av ulike fellesskap i løpet av en dag, ei uke og ett år. De er deltagere i både små fellesskap og store fellesskap. Våre fellesskap skal være inkluderende, slik at barna opplever tilhørighet og trygghet.

Økt mangfold og individualisering gir behov for demokratiforståelse, respekt for forskjellighet og positive holdninger til å leve sammen i fellesskap.

A close-up photograph of a child's hands playing in a sandpit. The child is wearing a blue jacket and dark pants. They are using a yellow shovel to dig in the sand. In the foreground, there is a green and red plastic toy truck filled with sand. The background is a blurred sandpit.

Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å ytre seg, bli hørt og delta. Å delta i et demokrati handler også om å respektere og lytte til andre med andre meninger. Vår oppgave i barnehagen er å være tydelige og gode rollemodeller, slik at barna videreutvikler et samfunn bygd på bærekraftige og demokratiske verdier.

Oppvekstsstrategien “Stein saks papir” i Trondheim kommune synliggjør et skifte i hvordan tjenester skal utformes. Den gir en tydelig faglig retning på flere områder. Blikket skal flyttes fra individ til fellesskap der barn og unge, deres familier, nettverk og lokalmiljø er viktige faktorer for å styrke barnet. Barnehagen skal bidra sterkt inn for å bygge sterke barnefellesskap og robuste barn. Sammen med foreldrene har vi et felles ansvar for alle barn.

Glede

Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære som er preget av humor, varme, kjærlighet og glede.

Å kjenne glede handler om å få være i flytsonen, leke, le, øve og klare nye ting, kjenne mestringsfølelse og tilfredshet i et trygt miljø. Vi skal ha det fint sammen med hverandre og glede oss til neste dag.

Barn og foreldre skal møte pedagoger som er engasjerte, blide, imøtekommende og som er glad i jobben sin og i barna.

Det er alltid pedagogene i barnehagen som har ansvaret for hvordan kulturen i barnehagen er. Gjennom vår måte å snakke og være på, gjennom humor, latter og glede, legger vi grunnlaget for kulturen i barnehagen. Denne trivselen og det gode arbeidsmiljøet påvirker barnas barnehagedag.

Likeverd og mangfold

I barnehagen skal alle barn kjenne seg verdsatt som den man er. Barn er naturlig forskjellige med ulike måter å leve, lære og utvikle seg på.

Forskjelligheten utgjør et rikt og spennende mangfold, og vi ser på disse ulikhetene som en ressurs i det pedagogiske arbeidet. Gjennom vår væremåte, arbeidsmåte, aktiviteter, prosjekt og markeringer skal vi vise hvordan alle kan lære av og med hverandre.

I samfunnet og i barnehagen møter vi mennesker med ulik alder, ulik kjønn, funksjon, etnisitet, religion, familieforhold og økonomi. Vi skal fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Slik vil barnas handlingsrom utvides, det vil bidra til økt forståelse, utvikling og gi barna like muligheter.

4. Omsorg, lek, læring og danning

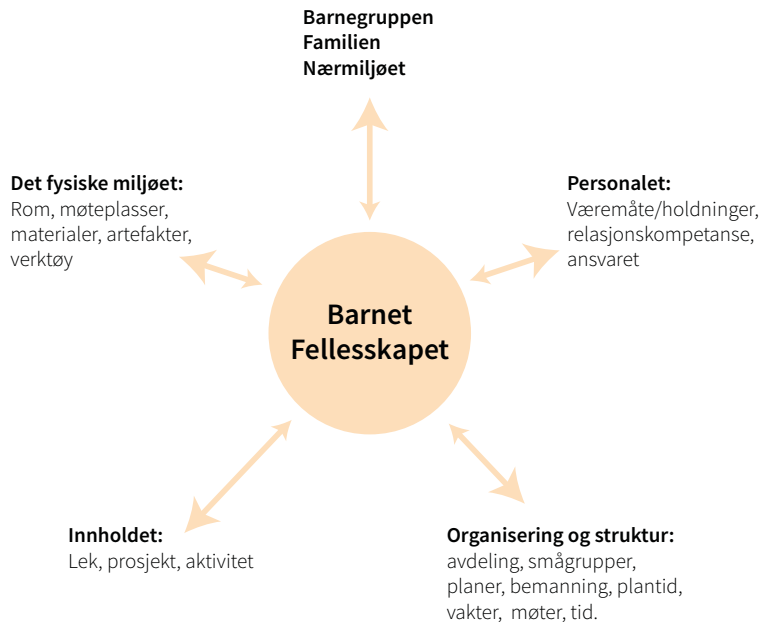

Omsorg

Omsorg er noe vi alle opplever og føler, og som skjer i forholdet mellom mennesker. Omsorg handler om små ting som håndlag, nærhet, blick, varme, tilstedeværelse og evne til å balansere mellom smil og alvor.

Pedagogene skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Kjærlighet og omsorg stimulerer hjernens utvikling. Barn søker etter nærhet og kontakt med betydningsfulle voksne, spesielt i situasjoner der de er redde, trøtte eller syke. Dette er et biologisk behov vi mennesker har. Barn knytter seg til omsorgspersonene sine og utvikler seg i denne relasjonen.

Hvordan vi jobber med pedagogenes relasjonskompetanse er beskrevet under våre arbeidsmåter. Vi bruker trygghets sirkelen som verktøy i tilknytningsprosessen/ relasjonsbyggingen.

Vi planlegger dagen ut fra barnet og barnegruppas behov for aktivitet, ro og hvile.

Det pedagogiske miljøet; alt som påvirker barns trivsel, lek, læring og utvikling

Stein-saks-papir:

“Barn og unge lever sine liv i relasjoner på ulike arenaer. For å forstå barn må vi derfor se og forstå barnet i kontekst, i den sammenheng og i den tiden de lever i”

Lek

Leken skal ha en framtreddende plass i våre barnehager. Leken har egenverdi og er en viktig side ved barnekulturen. Den har mange uttrykksformer og kan føre til forståelse og vennskap på tvers av alder og språklig og kulturell ulikhet. I et lekefellesskap legges grunnlaget for barns vennskap med hverandre.

Lek er helsefremmende. Den har stor betydning for hvordan barn oppfatter seg selv, sin egen verdi og sine mulige posisjoner i barnegruppen. Lek genererer velværefølelser.

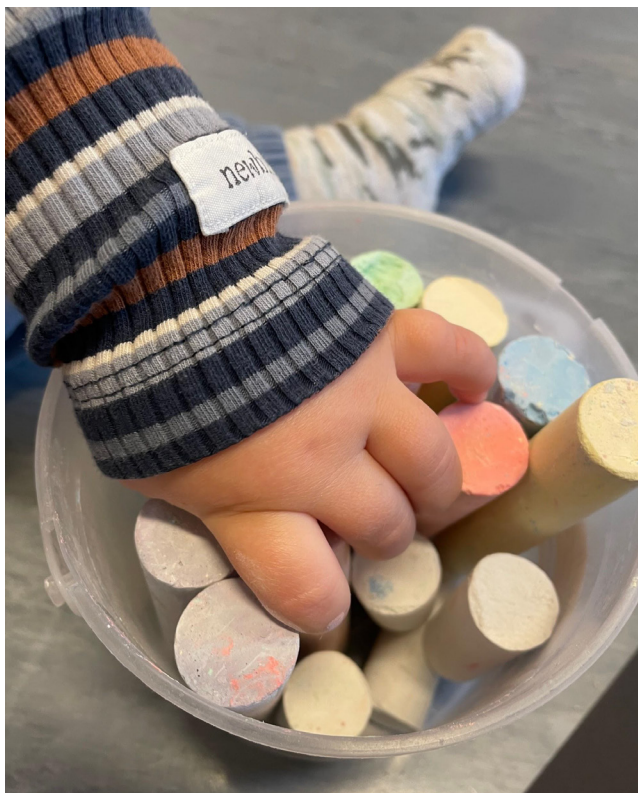

Spør vi barna hvorfor de leker, svarer de;

“det er artig”

“vi er sammen”

*Leken for barnet er opplevelsen av glede og å ha det bra.
(Alvestad 2012, Øhman 2012)*

Å leke gir barna mulighet til å undersøke, utforske, oppdage og forstå sammenhenger. Leken tar utgangspunkt i barnets interesser og det som for barnet oppleves som meningsfullt.

Pedagogenes rolle i leken er mangfoldig og står beskrevet under våre arbeidsmåter.

Vi beriker leken gjennom å formidle og inspirere til felles tema og prosjekt, og ved å delta i barnas lek. Vi tilrettelegger slik at barna får tilgang til et mangfold av artefakter, materialer og redskaper/verktøy.

Læring

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og lærelyst. Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet, og er nært sammenvevd med lek, omsorg og danning.

Læring og utvikling er avhengig av situasjonen, kulturen og konteksten man er i. I barnehagen skal barna få mulighet til å undersøke, utforske, oppdage og forstå sammenhenger i situasjoner og fenomen som de møter i livet sitt. Gjennom å tilrettelegge for at barn får fordypet seg, vil barnet ta steg i sin forståelse.

Det vi gjør sammen med andre er den mest avanserte form for læring. Barn lærer sammen med andre først, deretter kan man gjøre det alene. De lærer ved å imitere, gjenta og reflektere over det som har skjedd. Barn lærer ved å gjøre, være delaktig, bruke hele kroppen og alle sanser. Vi er derfor helt avhengige av hverandre, at andre gjør og tenker ulikt meg selv og et fysisk miljø som utfordrer hele kroppen(100 språk) og inspirerer.

Vi planlegger året, måneden, uka og dagen for å gi barna erfaring med mulige lærings-situasjoner, ulike tema og fordypelse rundt ulike fenomen. Gjennom sitt møte med andre barn, pedagoger og det fysiske miljøet får barna bruke sin nysgjerrighet, kreativitet og forestillingsevne.

Danning

Danning er en prosess som pågår hele livet. Det handler om at barnet får være tilstede i eget liv og at vi som pedagoger forstår barnet som aktivt og deltagende i egen dannelsingsprosess.

Solveig Østrem (2008) beskriver at “danning handler om barnets behov for å kunne orientere seg i og utforske sin livsverden og å forstå seg selv i møte med andre”

I barnehagen organiserer vi for at barna blir kjent med et fellesskap, en kultur, samt normer og verdier som omhandler mer enn dem selv. De får møte alt dette på sin egen måte, fortolke det og skape sitt eget liv - i møte med andre.

Loris Malaguzzi, Reggio Emilias grunnlegger, legger vekt på barn som bærere og skapere av egen kultur. De er aktive deltakere i utviklingen av sin identitet, selvstendighet og kompetanse.

*“Det man hører glemmer man,
det man ser husker man,
det man gjør forstår man“
Loris Malaguzzi*

Gjennom å tilrettelegge for lek, aktivitet og prosjekt i smågrupper, i større grupper og på tvers av avdelinger vil barna møte mange barn og pedagoger, med ulike erfaringer og tanker, noe som bidrar til læring, utvikling og danning.

5. Barnehagens læringsmiljø og våre arbeidsmåter

Barnehagens læringsmiljø omhandler kulturelle, relasjonelle og fysiske forhold som har betydning for barns utvikling, lek og læring, helse og trivsel.

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannelse og gi barna mulighet for medvirkning. Arbeidsmåtene skal bidra til å bygge sterke barnefelleskap.

Våre arbeidsmåter er:

- Prosjektarbeid - barnas prosesser, barnets stemme, barns 100 språk.
- Pedagogisk dokumentasjon
- Det fysiske læringsmiljø
- Pedagogens relasjonskompetanse
- Organisering

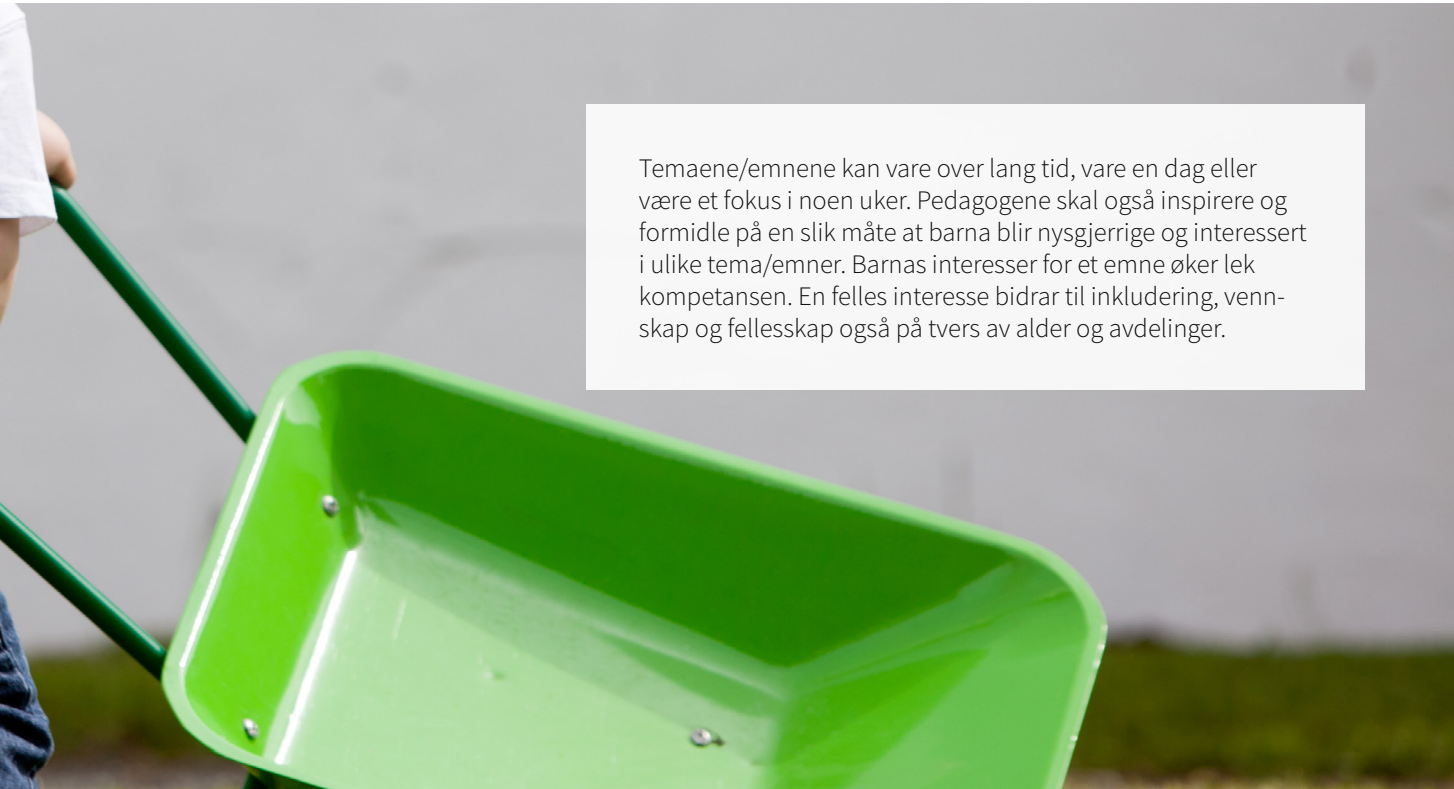
Prosjektarbeid

Prosjektarbeid er en variert, utforskende og prosessorientert arbeidsmåte som tar utgangspunkt i et tema eller fenomen som barna er opptatt av. Det er barnas nysgjerrighet, utforskning, interesser og ideer som sammen med pedagogenes refleksjoner og tilrettelegging skaper framdriften i prosjektarbeidet.

Denne arbeidsmåten baserer seg på en holdning om at læring skjer når barnet er aktivt, og når barnet får mulighet til å undersøke noe, utvide sin forståelse eller fordype seg i det som virker spennende og interessant.

Gjennom å jobbe prosjekterende og i prosess, får barn erfaring med demokratiske prosesser og hvordan det er å skape ting sammen med andre. Den involverer barna, alle pedagogene og foreldre. Barnas erfaringer, synspunkter og tanker skaper muligheter for medvirkning.

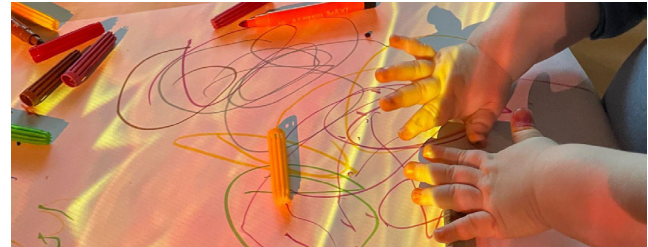

Temaene/emnene kan vare over lang tid, vare en dag eller være et fokus i noen uker. Pedagogene skal også inspirere og formidle på en slik måte at barna blir nysgjerrige og interessert i ulike tema/emner. Barnas interesser for et emne øker lek kompetansen. En felles interesse bidrar til inkludering, vennskap og fellesskap også på tvers av alder og avdelinger.

Pedagogisk dokumentasjon

Pedagogisk dokumentasjon er en arbeidsmåte som handler om å gjøre pedagogisk arbeid synlig og åpent for tolkning, dialog, diskusjon og innsikt. Hensikten er å utfordre og videreutvikle pedagogenes syn på barn, læring og kunnskap. Pedagogisk dokumentasjon brukes for å se hva barna er opptatt av, for å forstå deres strategier for læring og som grunnlag for å drive prosjektarbeid i barnehagen. (Utdanningsdirektoratet Udir)

Pedagogisk dokumentasjon består av ulike deler:

- **Observasjon og dokumentasjon.**

Verktøyet vi bruker er praksisfortellinger, bilder, film, ukeslutter, samtaler med barn, prosjektlogg, notater og "gåturer"/observasjonsrunder og hospitering.

- **Refleksjon og tolkning.**

Vi skal sammen med andre reflektere over observasjonene/dokumentasjonene. Verktøyet vi bruker er pedagogisk sol, "Gjort-Lært-Lurt", IGP (Individuell, Gruppe, Plenum), Aquarium, pedagogisk cafe.

- **Valg og planlegging.**

Nye tanker og forståelser skal bidra til utvikling av/endret handlingsmønster, pedagogisk innhold og organisering.

Pedagogisk dokumentasjon er en demokratisk arbeidsmåte der dialogen og likeverd er vesentlig. Ved å bruke denne arbeidsmåten sammen med barn, foreldre og pedagoger sikrer vi at barnet selv, foreldrene og pedagogene har mulighet til å tilføre sine tanker på det som har skjedd, og medvirke i hva som kan skje videre. Dokumentasjon på vegger bidrar til at barna får se tilbake, minnes og reflektere over hva som har skjedd. Samtidig gir det inspirasjon til lek og utforskning. Denne arbeidsmåten inngår i hverdagen, på avdelingsmøtene, refleksjonsmøter, barnehagelærer møter, foreldresamtaler, personalmøter og planleggingsdager.

Det fysiske læringsmiljøet

Det fysiske miljøet skal bidra til lek, samhandling, læring og utforskning.

Det gjør vi ved å:

- Gjenbruke og ta vare på det vi har.
- Skape sosiale og relasjonelle møteplasser.
- Tilrettelegge for et godt språkmiljø.
- Ha verktøy og materialer tilgjengelig.
- Tilrettelegge slik at barn kan velge selv, klare selv og kjenne seg kompetente.
- Skape tydelige miljøer slik at barn forstår bruken.
- Gjøre miljøet innbydende og estetisk, slik at barn og ansatte blir inspirert og får lyst til å holde på.
- Tilrettelegge slik at miljøet er trygt og sikkert.
- Tilby materialrikdom slik at barna får ulike inntrykk og mulighet til å uttrykke seg på mange måter (100 språk)
- Skape nysgjerrighet, glede og undring ved å tilføre et åpent og utforskningsbart materiale.
- Være tilstedeværende voksne - vi skal berike, støtte, og veilede.
- Skape møteplasser som endres ut fra interesser og barns prosjekt.

Pedagogenes relasjonskompetanse

Pedagogene (alle ansatte), skal ivareta barnas behov for omsorg og lek ved å være anerkjennende, støttende og trygge pedagoger som møter barna der de er.

Pedagogene skal ved hjelp av arbeidsmåtene lytte til barnet, prøve å forstå barnets følelsesuttrykk, kroppsspråk og talespråk og bringe dette med i sine vurderinger og planlegging av veien videre. Vi utvikler en praksis og en kultur for å reflektere over egen praksis og væremåte.

I møte med barn utøves pedagogisk skjønn. Det kreves mange ulike måter å jobbe på, da hver situasjon og hvert barn er unikt.

Vi skal, avhengig av situasjonen:

- være nær og tilstede
- ta ledelse og være tydelig
- vise nysgjerrighet og lytte
- observere og dokumentere
- være åpen og improvisere
- vise empati, anerkjenne og være forståelsesfull
- være forberedt og aktiv ved å berike, iscenesette og regissere
- formidle, støtte og veilede

Organisering

Avdelinger

Barnehagene er organisert i avdelinger. Vi deler barna i tilnærmet alderslike grupper på de ulike avdelingene. Antall barn og alder på barna er avhengig av antall garderobeplasser og leke- og oppholdsareal. Dette gjøres ulikt fra år til år avhengig av antall barn som får tildelt plass.

Vi prioriterer å ha de eldste barna (Roggbifgruppene) samlet på ei avdeling per barnehage. Bakgrunnen for det er at barna skal bli godt kjent med hverandre, og barn på andre barnehager, før de begynner på skolen sammen. Barna fra 1-4 år vil være fordelt på avdelinger ut fra antall barn i de ulike aldersgruppene, leke- og oppholdsareal og bemanningsnorm/pedagognorm.

Gjennom å organisere avdelingene med barn i omtrent samme alder, vil vi ofte finne interesseområder som er sammenfallende for flere av barna på avdelingen. Det gir oss mulighet for tilpasning til hele gruppen samlet, og til barns medvirkning. Barn lærer hverandre å kjenne godt, de får bruke tid på å opparbeide seg erfaringer knyttet til læring i fellesskap, og de får bruke tid på å bygge gode relasjoner.

Pedagogene i barnehagen har ansvar for alle barn. Det har stor betydning for barns psykososiale miljø at pedagogene kjenner alle barn. Vi samarbeider på tvers av avdelinger både i lek, planlagt prosjekt og aktiviteter. Dette mener vi bidrar til å bygge sterke barnefellesskap. Avdelingene samarbeider tett. Vi kan ha felles personal på starten eller slutten av dagen, og vi er sammen i lek både ute og inne. Vi samarbeider når det er møter og kurs. Vi gjennomfører også felles aktiviteter, måltid og turer ut fra barnets og barnegruppas behov.

Smågrupper

Vi organiserer for smågrupper. Å delta i en liten gruppe legger en ramme for hvordan barn får medvirket. Det gjør at barn og pedagoger i større grad har mulighet for å dele sine tanker, lytte til hverandre og komme i dialog rundt det felles tredje/felles fokus.

Organiseringen av smågrupper gjøres med bakgrunn i barns interesser og enkeltbarn eller barnegruppas behov. Vi legger vekt på læring og utvikling, inkludering, bygge gode relasjoner og sterke barnefelleskap.

Ukerytmen og dagsrytme

Vi organiserer uka og dagen i samarbeid med de andre avdelingene på barnehagene. Disse planene legger rammen for det pedagogiske innholdet.

6. Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Dette arbeidet ser vi i sammenheng med våre arbeidsmåter og barns psykososiale miljø.

Glede, fellesskap og mestring bygger opp under livsmestring for barn. Vi fokuserer på lek, fysisk aktivitet, god ernæring og opplevelser ute i naturen. Å leke og være fysisk aktiv fremmer nysgjerrighet, glede, bevegelse og motorisk utvikling. Barna blir kjent med egen kropp og hvordan man samhandler med andre barn. Å være ute i naturen gir i tillegg både frisk luft og gode minnerike opplevelser og erfaringer, som man tar med seg videre i livet. Gjennom å tilrettelegge for det gode måltid gir vi barna grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

“Hvordan skape et trygt og godt psykososialt miljø på Blakli barnehager, gjennom å lytte fram barns perspektiv?”

“De gode erfaringene barn gjør i møte med andre barn og sensitive ansatte vil bidra til at robusthet, trygghet og motstandsdyktighet vil øke” (Drugli & Lekhal, 2018)

Vi skal støtte barna i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Alt som skjer i livet, alle utfordringene og alle situasjonene som oppstår, er en mulighet for barna til å få nye erfaringer. Disse erfaringene kan vi bruke til å hjelpe barna å stå i det vanskelige, håndtere situasjonen, vokse og utvikle seg i det. Det handler om å håndtere følelsen, som er en normal del av livet. Slik får barna erfaringer, som de tar med seg videre. Som trygge og kunnskapsrike pedagoger skal vi anerkjenne barnets følelse, men samtidig vise og støtte barnet i å kjenne at “dette går fint”.

Barnehagens handlingsplan for arbeidet med barns psykososiale miljø viser hvordan vi forstår krenkende atferd og mobbing, hvordan vi jobber forebyggende, hva vi gjør for å følge med og avdekke og hvordan vi håndterer krenkende atferd/handlinger og mobbing av barn.

Vi skal kunne oppdage barn som er utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep.

Dette gjør vi gjennom å:

- Være nær barn i alle situasjoner gjennom dagen - og gjennom observasjon.
- Tilrettelegge for at barn blir trygg på og kjent med egen identitet og kropp.
- La barna tilegne seg kunnskap om kroppen, følelser og berøring. Barn skal vite hva som er "normalt" og greit/ ikke lov å gjøre med hverandres kropp.
- Bruke arbeidsmåter som er tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. Det kan være samtaler med barn, rollespill og tegning. Vi bruker boken "Jeg er meg. Min meg" av Eli Rygg, "Den magiske kroppen" NRK super og samtalekort om temaet(PBL)
- Jobbe på en utforskende og prosessorientert måte med tema som kroppen, identitet, følelser og vennskap.

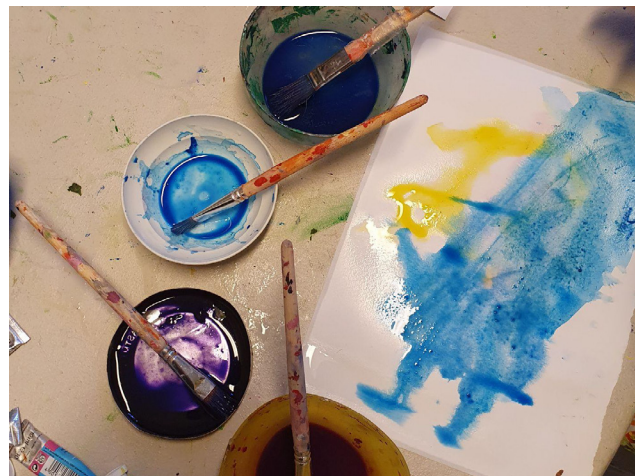
7. Overganger

Livet består av overganger, både små og store. Livet består av forandringer og endringer, både planlagte og uforutsette. En dag inneholder mange ulike overganger, både i barnehagen og i hjemmet. For oss er det viktig å omfavne alle disse situasjonene for å skape mest mulig forutsigbarhet og trygghet i skifte mellom alle situasjoner i løpet av dagen. Det er viktig å øve seg på overganger slik at man blir robust og tåler å stå i både uforutsette og planlagte endringer. Vi skal samarbeide med foreldre om både å trygge, men også å utfordre barn i disse situasjonene. En overgangssituasjon handler både om å avslutte en aktivitet som er i gang, og om forberedelse til neste aktivitet.

Mellom situasjoner/aktiviteter i løpet av dagen

For å skape en mest mulig forutsigbar uke og dag bruker vi ulike planverktøy. Grovplan (ukeplan), dagsrytme og innholdsplan. Vi bruker dagsplan med Alternativ Supplerende Kommunikasjon (ASK) på alle avdelinger.

Vi har fokus på å trygge barna i alle situasjoner i løpet av dagen. Vi jobber blant annet etter metoden trygghetssirkelen.

Fra hjem til barnehage

Barnehagen skal sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. Vi følger Trondheimsmodellen, med foreldre aktiv deltagelse i oppstarten.

Vi organiserer oppstarten i barnehagen slik:

- Telefonsamtale med ledelsen
- Informasjon sendt på e post
- Besøksdager i barnehagen mai/juni
- Foreldremøte for nye foreldre før sommeren
- Oppfordrer foreldre og barn til å gjøre seg kjent på uteområdet før oppstart
- Foreldresamtaler før oppstart
- Minimum 5 dager foreldreaktiv deltagelse i oppstarten
- Oppstart i gruppe sammen med andre barn og foreldre
- Dialog og tett samarbeid mellom hjem og barnehage
- Faste rutiner og gjentakelser i barnehagehverdagen

Mellom avdelinger

Barnehagen skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna, pedagogene og det fysiske rommet når de bytter avdeling.

Vi organiserer dette slik:

Barna bruker avdelingen til hverandre gjennom hele året. Slik blir barna kjent i det fysiske miljøet.

“Bli - kjent - periode” fra april til juni. Barn og pedagoger er på ny avdeling en dag per uke.

Så langt det lar seg gjøre, organiserer vi slik at en ansatt fra årets avdeling følger barnegruppa til ny avdeling. (Her er det mange hensyn å ta og vi kan ikke garantere for dette)

Informasjon til barn og foreldre om personalet på ny avdeling kommer i begynnelsen av juni.

Mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skole legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt fritidsordning.

Det siste året i barnehagen har vi prioritert at de eldste barna er samlet på samme avdeling på henholdsvis Risvollan barnehage og Sollia barnehage. Slik blir barna godt kjent med hverandre og vi tenker det er med å bidra til å skape en trygg og god overgang til skolen.

Vi tenker også at dette kan bidra til at foreldrene har gode muligheter for å treffes og bli kjent, noe som vil påvirke barnas trivsel og trygghet både i barnehagen og i skolen.

Barnehagen følger Trondheim kommunes plan for overgangen mellom barnehagen og skolen. Vi har en egen plan som er bygd på denne overordnede planen. Begge planene ligger på barnehagens hjemmeside.

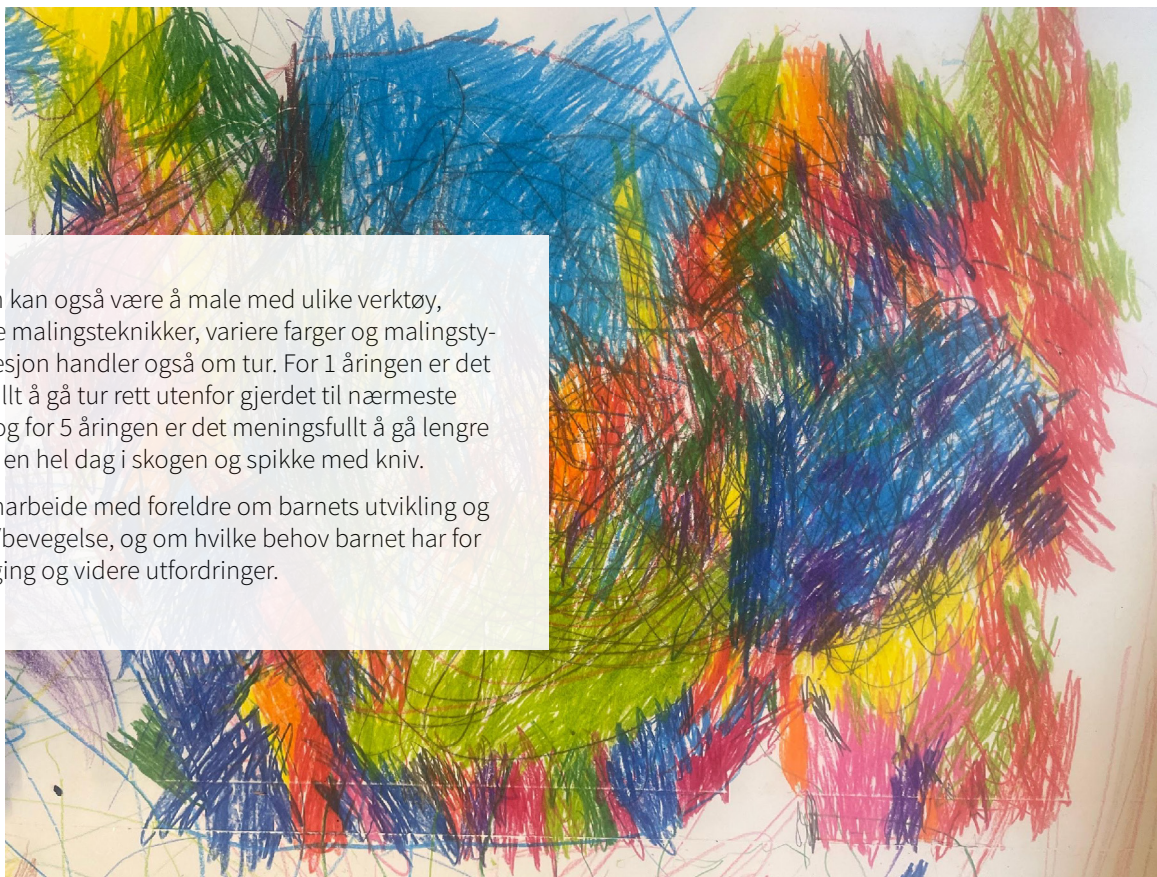

8. Progresjon, vurdering og utvikling

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av det fysiske miljøet. Arbeidsmåtene vi bruker er beskrevet i årsplanen.

Progresjon innebærer stor kompleksitet og kan ikke bare knyttes til en lineær tenkning som beskriver utviklingen i forutbestemte stadier. Hvordan barn utvikler seg og lærer handler ikke om hva en skal kunne på ulike alderstrinn, men om at en beveger seg "videre" fra der man er. Noen ganger må barn øve mye, andre ganger klarer barn ting fort og dette varierer fra barn til barn.

Progresjon kan også være å male med ulike verktøy, bruke ulike malingsteknikker, variere farger og malingstyper. Progresjon handler også om tur. For 1 åringen er det meningsfullt å gå tur rett utenfor gjerdet til nærmeste kumlokk, og for 5 åringen er det meningsfullt å gå lengre og få være en hel dag i skogen og spikke med kniv.

Vi skal samarbeide med foreldre om barnets utvikling og fremgang/bevegelse, og om hvilke behov barnet har for tilrettelegging og videre utfordringer.

Vi vil kontinuerlig vurdere våre arbeidsmåter. Endringer i arbeidsmåtene våre vil skape utgangspunkt for bevegelse og utvikling hos barnet selv. For å skape denne bevisstgjøringen og endringen for personalet bruker vi arbeidsmetoden pedagogisk dokumentasjon.

De fleste av oss har erfaringer som tilsier at vi søker forklaringer på barnets atferd i psykologiske, sosiale og biologiske bakgrunnsfaktorer. Hva som er mest "typisk" eller karakteristisk for jente/gutt eller et fokus på de situasjoner som barnet later til å ikke beherske.

Elisabeth Nordin-Hultman utfordrer oss på denne tenkingen i boka "Pedagogiske miljøer og barns subjektsskaping" (2004) ved å styre blikket vårt mot barnets omgivelser, det pedagogiske miljøet. Alt det som påvirker barns trivsel, læring, utvikling og dannelse.

Pedagogenes vurderings- og planleggingsverktøy

- **Halvårsvurderinger:**
(ferdigstilles 15. desember og 15. juni)
Vurdering av det pedagogiske arbeidet med bakgrunn i våre observasjoner, dokumentasjoner og foreldresamarbeidet. Vurderingen sees i sammenheng med innhold i rammeplanen, enhetsavtalen og årsplanen. Nye mål og tiltak lages med bakgrunn i denne vurderingen.
- **Pedagogisk årshjul** som viser våre fokusområder for hver måned.
- **Ukeslutten:** Sendes til foreldre på slutten av uka. Hensikten er å vise noe av hva vi gjør i hverdagen, ikke hvem som gjør hva. Det er fokus på aktivitet og fellesskap, og ikke enkeltbarn. Ukeslutten gir foreldrene nødvendig informasjon om neste uke. I tillegg er det et arbeidsverktøy for pedagogene hvor vi reflekterer og planlegger det pedagogiske innholdet.
- **Grovplan** som synliggjør avdelingens faste aktiviteter og avdelingenes samarbeid gjennom uka.
- **En innholdsplan er** pedagogenes plan for det pedagogiske innholdet. Planleggingen av innholdet bygger på vurderinger og refleksjoner rundt praksis og knyttes til innholdet i rammeplanen og fagområdene som står beskrevet der. Fagområdene inngår i aktivitetene og prosjektene som foregår. Dette planlegges på avdelingsmøtene og i pedagogenes planleggingstid.

Innholdet kan endres avhengig av interesser og behov i barnegruppa, barnas medvirkning, fravær av ansatte/bruk av vikarer, akutte saker/møter, samt vær og føre.

9. Samarbeid

Barnehagen og foreldre/familie

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og en god dialog med foreldrene.

Både pedagogene og foreldrene skal forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og et verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

I oppvekststrategien “Stein Saks Papir” beskrives betydningen av tilhørighet og fellesskap og hva det betyr å være ”et felles lag” for alle barn og unge i Trondheim kommune. Dette innebærer også samarbeid med ulike kommunale tilbud for å støtte både barn og foreldre ved behov.

Våre samarbeidsarenaer:

- Dialog i hente- og bringesituasjonen
- Foreldresamtaler (min. 2 stk pr år)
- Samtaler ved behov
- Foreldremøter
- Foreldreråd
- Arrangement i regi av FAU
- Foreldrenes ArbeidsUtvalg (FAU Risvollan/FAU Sollia)
- SamarbeidsUtvalg (SU Risvollan/SU Sollia)

Barnehagen og Trondheim kommune

- Helhetlig modell for inkluderende praksis i barnehage. Denne modellen skal sikre at barn med rett til spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging får tidlig hjelp i et inkluderende fellesskap. Den spesialpedagogiske ressursen er samlet i team som jobber i flere barnehager. Teamet skal i samarbeid med foreldre, barnehagene og PPT gi veiledning og/eller gjennomføre spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging.
- Les mer om modellen her: <https://sites.google.com/trondheim.kommune.no/sammenombarna/start>
- Åpen dør/språk- logoped
- Barnevern
- Nærskolene (Steindal og Utleira)
- Kulturskolen
- Byutvikling og drift: Renhold, vaktmester, vedlikehold
- Vi er lærebedrift for lærlinger i barne- og ungdomsarbeiderfaget

Barnehagen og eksterne samarbeidspartnere

- St. Olavs hospital og ulike kompetansesenter
- Dmmh
(Vi er praksisbarnehage for barnehagelærerstudenter)
- Elever i praksis (fra grunnskole og videregående skole)
- Praksisplasser (språk og/eller arbeid)

10. Tradisjoner og kulturbegevenheter

- Fn dagen
- Trondheim Pride
- Markering av ulike religiøse høytider med samlinger, mat, sang og musikk og aktiviteter.
- Adventsarrangement: Lucia, nissefest og arrangement for familier.
- Markering av barnas prosjekter med en utklekningsfest
- Samefolkets uke med markering av samefolkets nasjonaldag
- Vinteraktivitetsdag
- Påskearrangement: Besøk i kirka, påskefrokost eller ettermiddagskaffe for familier
- Ruskenaksjonen
- Dugnadsarbeid - vi rydder uteområdet
- Grunnlovens uke med markering av Norges nasjonaldag
- Egen avslutning med roseseremoni for barna som skal begynne på skolen.
- Sommerfest for familier

Henviser til årsplan del 2.

11. Kontaktinformasjon Blakli barnehager

Enhetsleder

Bente Brissach

Telefon: 95 12 89 05

E-post: bente.brissach@ou.trondheim.kommune.no

Avdelingsleder

Synnøve Øien

Telefon: 95 55 19 01

E-post: synnove.oien@ou.trondheim.kommune.no

Konsulent

Ann Kristin Lundhaug

Telefon: 41 72 52 00

E-post: blakli-bhg.postmottak@ou.trondheim.kommune.n

Hjemmesiden Blakli barnehager:

www.trondheim.kommune.no/blakli-bhgr

Risvollan barnehage

Sollia barnehage

Trondheim kommune
Navn på enhet
Postboks 2300 Sluppen
7004 Trondheim

www.trondheim.kommune.no

pix • oktober 2024
Layout og print: Grafisk senter, Tk

